

Trešo valstu valstspiederīgo interešu pārstāvības un NVO dibināšanas ABC

Izdevējs: Biedrība „Izglītības un inovāciju attīstības centrs”
e-mail: info@iiac.lv, www.iiac.lv
Daugavpils, 2011
Projekts “Hallo, Latvija – 2011!”, pr. Nr. IF/2009/1.1./31
Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība

Biedrība „Izglītības un inovāciju attīstības centrs” ar Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda un Latvijas valsts finansiālu atbalstu projekta „Hallo, Latvija – 2011!” ietvaros ir izdevis brošūru „Trešo valstu valstspiederīgo interešu pārstāvības un NVO dibināšanas ABC”, kas trešo valstu valstspiederīgajiem un viņu domubiedriem palīdzēs nodibināt nevalstisku organizāciju (NVO) - biedrību vai nodibinājumu savu interešu pārstāvībai.

Brošūrā tiek skaidrots, kas ir nevalstiskais jeb trešais sektors, un tajā sniegta nepieciešamā informācija par likumiem, kas regulē nevalstiskā sektora darbību Latvijā.

Nevalstiskais sektors ir pilsoniskās sabiedrības organizāciju un neformālo grupu kopums, kas pastāv līdzās valsts un biznesa sektoriem. NVO darbojas sabiedrības un tās grupu interesēs, un to darbība nav vērsta uz peļņas gūšanu. To mērķis ir apmierināt kādu sabiedrības vajadzību, kuru nerisina ne valsts, ne pašvaldība, ne business. NVO sniedz cilvēkiem iespējas uzlabot savu un citu sabiedrības locekļu dzīves kvalitāti, profesionāli pašapliecināties un augt personībām. Savukārt jauniešiem NVO dod iespēju iegūt savu pirmo darba pieredzi, iesaistoties brīvprātīgo darbā

SATURS

JAUNAS ORGANIZĀCIJAS DIBINĀŠANA UN REĢISTRĒŠANA	5
Kas ir biedrība?	5
Kas ir nodibinājums?	5
KĀ NODIBINĀT BIEDRĪBU?	5
KAS JĀDARA PIRMS BIEDRĪBAS IERAKSTĪŠANAS BIEDRĪBU UN NODIBINĀJUMU REĢISTRĀ (BNR) (http://www.ur.gov.lv/biedribas.html)?	5
KAS JĀNORĀDA BIEDRĪBAS STATŪTOS?	5
Kas un kā uzņem biedrus?	6
Pārvaldes institūcijas	6
KĀ REĢISTRĒT BIEDRĪBU?	7
1. Kur iesniegt pieteikumu biedrības reģistrēšanai?	7
2. Kad var iesniegt pieteikumu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā LR UR Rīgas reģionālajā nodaļā?	8
3. Kur saņemt pieteikuma veidlapas?	8
4. Kas paraksta pieteikumu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā?	8
5. Kas var iesniegt pieteikumu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā?	8
6. Kādi dokumenti jāiesniedz Uzņēmumu reģistrā un kādu informāciju tajos jānorāda?	8
7. Kā noformēt dokumentus svešvalodā un ārvalstīs izsniegtus dokumentus?	9
8. Kā veidot biedrības nosaukumu?	10
9. Kāda ir valsts nodeva par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā un kur to var samaksāt?	10
10. Cik ilgā laikā Uzņēmumu reģistrs izskatīs pieteikumu?	11
11. Kāds var būt Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums?	11
12. Kā rīkoties, ja saņemts Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums par nodibinājuma ierakstīšanas biedrību un nodibinājumu reģistrā atlikšanu?	11
KĀ DIBINĀT NODIBINĀJUMU?	12
Reģistrēšana	12
Noteikumi	12
Statūti	13
Vadības institūcijas	13
KĀ REĢISTRĒT NODIBINĀJUMU?	13
1. Kur iesniegt pieteikumu nodibinājuma reģistrēšanai?	13
2. Kad var iesniegt pieteikumu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā LR UR Rīgas reģionālajā nodaļā?	14
3. Kur saņemt pieteikuma veidlapas?	14
4. Kas paraksta pieteikumu par nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā? ..	14
5. Kas var iesniegt pieteikumu par nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā?	14
6. Kādi dokumenti jāiesniedz Uzņēmumu reģistrā un kādu informāciju tajos jānorāda?	14
7. Kā noformēt dokumentus svešvalodā un ārvalstīs izsniegtus dokumentus?	15
8. Kā veidot nodibinājuma nosaukumu?	16
9. Kāda ir valsts nodeva par nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā?	17
10. Cik ilgā laikā Uzņēmumu reģistrs izskatīs pieteikumu?	17
11. Kāds var būt Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums?	17
12. Kā rīkoties, ja saņemts Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums par nodibinājuma ierakstīšanas biedrību un nodibinājumu reģistrā atlikšanu?	18
13. Kā rīkoties, ja saņemts Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums par atteikšanos nodibinājumu ierakstīt biedrību un nodibinājumu reģistrā?	18

JAUNAS ORGANIZĀCIJAS DIBINĀŠANA UN REĢISTRĒŠANA

Kas ir biedrība?

Biedrība ir brīvprātīga personu (biedru) apvienība, kas izveidota, lai sasniegtu biedrības statūtos noteikto mērķi, kam nav peļņas gūšanas rakstura. Biedrība ir biedru organizācija.

Kas ir nodibinājums?

Nodibinājums jeb fonds ir mantas kopums, kurš nodalīts kāda noteikta mērķa sasniegšanai, bet ne peļņas gūšanas nolūkā. Nodibinājumā nav biedru. Dibinātāju statuss ir „uz mūžu” un tie nevar izstāties.

Lai sasniegtu biedrības/nodibinājuma statūtos paredzēto mērķi, organizācijai ir tiesības papilddarbības veidā veikt *saimniecisko darbību* un nodarbināt fiziskas personas *brīvprātīgā bezatlīdzības darbā*.

KĀ NODIBINĀT BIEDRĪBU?

- Biedrību var nodibināt fiziskas un juridiskas personas, kā arī tiesībspējīgas personālsabiedrības;
- Biedrību var dibināt uz noteiktu vai neierobežotu laiku;
- Biedrības dibinātāju skaits nedrīkst būt mazāks par 2 cilvēkiem;
- Lai dibinātu biedrību, nav nepieciešams sākotnējs mantisks ieguldījums;
- Biedrības nosaukumam jāatbilst biedrības darbības mērķim un veidam. Tam skaidri un noteikti jāatšķiras no citu reģistrētu vai reģistrējamu biedrību nosaukumiem un tas nedrīkst sakrist ar valsts vai pašvaldību institūciju nosaukumiem, kā arī ietvert maldinošas ziņas par to, ka biedrība vai nodibinājums ir apveltīts ar publisku varu. Biedrības nosaukumā lietojami vienīgi latviešu un latīņu burti.

KAS JĀDARA PIRMS BIEDRĪBAS IERAKSTĪŠANAS BIEDRĪBU UN NODIBINĀJUMU REĢISTRĀ (BNR) (<http://www.ur.gov.lv/biedribas.html>)?

Dibinātājiem:

- jāpieņem lēmums par biedrības dibināšanu (<http://www.ur.gov.lv/faili/B-bas%20lemuma%20paraugs.doc>);
- jāapstiprina biedrības statūti (http://www.ur.gov.lv/faili/Biedribas_statutu_paraugs.doc);
- jāievēl biedrības pārvaldes institūcija - koleģiāla vai vienpersoniska biedrības izpildinstitūcija (izpildinstitūcijas nosaukumu var izvēlēties - valde, direktors, direktorāts utml.) un citas biedrības statūtos paredzētās institūcijas.

KAS JĀNORĀDA BIEDRĪBAS STATŪTOS?

Jānorāda:

- biedrības nosaukums;
- biedrības mērķis;

- biedrības darbības termiņš (ja biedrība tiek dibināta uz noteiktu laiku);
- biedru iestāšanās un izstāšanās priekšnoteikumi;
- biedru tiesības un pienākumi;
- kārtība, kādā var noteikt biedrības teritoriālo un citu struktūrvienību (ja tādas tiek dibinātas) tiesības un pienākumus;
- biedru sapulces sasaukšanas un lēmumu pieņemšanas kārtība;
- izpildinstitūcijas nosaukums, tās skaitliskais sastāvs, nosakot izpildinstitūcijas locekļu tiesības pārstāvēt biedrību atsevišķi vai kopīgi;
- saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijas uzbūvi, ievēlēšanas kārtību, kompetenci, lēmumu pieņemšanas kārtību un pilnvaru termiņus vai zvērināta revidenta iecelšanas kārtību un termiņus.

Statūtos var paredzēt citus noteikumus, kas nav pretrunā ar likumu. Ja statūti ir pretrunā ar likumu, piemērojami likuma noteikumi.

Pieteikumā par biedrības ierakstīšanu Biedrību un nodibinājumu reģistrā jāpievieno dibinātāju pieņemtais lēmums par biedrības dibināšanu, statūti (2 eksemplāri), kā arī izpildinstitūcijas locekļu saraksts.

Nepieciešamie dokumenti Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā iesniedzami 14 dienu laikā no lēmuma par biedrības dibināšanu pieņemšanas brīža.

Biedrība kļūst par juridisku personu, savukārt biedrības dibinātāji par tās biedriem, ar brīdi, kad biedrība ierakstīta Biedrību un nodibinājumu reģistrā.

Biedrības reģistrāciju veic Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs. Atteikumu reģistrēt biedrību var apstrīdēt Uzņēmuma reģistra valsts notāram, savukārt valsts notāra lēmumu par atteikumu reģistrēt biedrību var pārsūdzēt administratīvajā rajona tiesā.

Biedrība var izveidot arī savas teritoriālas un citas organizatoriski patstāvīgas struktūrvienības, taču tās nav uzskatāmas par juridiskām personām.

Kas un kā uzņem biedrus?

Biedrība sastāv vismaz no diviem biedriem, un par to uzņemšanu lemj biedrības izpildinstitūcija, taču statūtos var noteikt lielāku nepieciešamo biedru skaitu, kā arī paredzēta cita biedru uzņemšanas kārtība (piem. uzņem padome vai biedru sapulce).

Biedrības darbībā var piedalīties arī personas ar īpašu statusu - biedru kandidāti, goda biedri, asociētie biedri, vecbiedri, kuru tiesības un pienākumus nosaka biedrības statūtos.

Biedra dalība biedrībā izbeidzas līdz ar biedra izstāšanos vai izslēgšanu no biedrības statūtos paredzētajos gadījumos un kārtībā. Biedru no biedrības var izslēgt arī neatkarīgi no statūtu noteikumiem, ja radies svarīgs iemesls, piemēram, rupjš statūtu pārkāpums vai būtiska kaitējuma nodarīšana biedrībai. Biedra dalība biedrībā izbeidzas līdz ar biedra - fiziskas personas nāvi vai biedra - juridiskas personas izbeigšanos.

Pārvaldes institūcijas

Katras biedrības obligātās pārvaldes institūcijas ir **biedru sapulce** (kopsapulce), kas uzskatāma par augstāko lēmēj institūciju un izpildvara, kas var būt vienpersoniska (piemēram, direktors, priekšsēdētājs) vai koleģiāla (piemēram, valde, padome) un kas vada un pārstāv biedrību.

Biedru sapulci sasauc izpildinstitūcija likumā (piemēram, gadījumos, ja nepieciešama grozījumu izdarīšana statūtos, lēmuma pieņemšana par biedrības darbības izbeigšanu, turpināšanu vai

reorganizāciju) vai statūtos paredzētajos gadījumos, kā arī tad, ja biedru sapulces sasaukšana nepieciešama biedrības interesēs.

Lai biedru sapulce būtu lemttiesīga, tajā jāpiedalās vairāk kā pusei no biedriem, taču statūtos var noteikt arī lielāku kvorumu. Ja biedru sapulcē nav noteiktā biedru skaita, izpildinstitūcijai ne vēlāk kā trīs nedēļu laikā jāsasauc biedru sapulce atkārtoti ar tādu pašu darba kārtību. Šajā gadījumā biedru sapulce drīkst pieņemt lēmumus neatkarīgi no klātesošo biedru skaita, ja piedalās vismaz divi biedri.

Katram biedram biedru sapulcē ir viena balss, taču biedram nav balsstiesību jautājumos par darījumu noslēgšanu ar šo biedru vai prasības celšanu, lietas izbeigšanu pret šo biedru.

Lēmumi biedru sapulcē tiek pieņemti, ja par tiem nobalso vairāk kā puse no klātesošajiem biedriem, taču, ja biedru sapulce, piemēram, lemj par biedrības darbības izbeigšanu, nepieciešamais balsu skaits ir divas trešdaļas no klātesošajiem. Biedrība statūtos var noteikt arī lielāku lēmumu pieņemšanai nepieciešamo balsu skaitu, kā arī to, ka biedru sapulces pienākumus noteiktā apjomā var pildīt no biedru kopskaita ievēlēta pārstāvju sapulce.

Pārstāvju sapulce ir no biedru sapulces kopskaita ievēlēta biedrības fakultatīva pārvaldes institūcija, kas veic biedrības biedru sapulces pienākumus statūtos noteiktajā apjomā. Pārstāvju sapulces locekļu izvirzīšanas un ievēlēšanas kārtību, kā arī pārstāvības normu nosaka biedrības valde, ja statūtos nav noteikts citādi.

Izpildinstitūcija, savukārt, sastāv no vienas vai vairākām rīcībspējīgām fiziskām personām, kuras ievēl un atsauc biedru sapulce vai cita statūtos paredzēta biedrības institūcija.

Ja izpildvara ir koleģiāla, tad visiem tās locekļiem ir pārstāvības tiesības un tie biedrību pārstāv kopīgi. Taču statūtos var tikt noteikta cita kārtība, proti, ka izpildvaras locekļiem ir tiesības pārstāvēt biedrību katram atsevišķi vai jauktas pārstāvības tiesības (piemēram, ja izpildinstitūcijā ir vairāk kā divi locekļi, tad vienam no tiem ir pārstāvības tiesības atsevišķi, bet pārējiem tikai savstarpēji kopīgi).

Izpildvaras loceklis ir tiesīgs saņemt atlīdzību par savu pienākumu pildīšanu, ja to paredz statūti, kā arī prasīt tādu izdevumu segšanu, kas tam radušies pienākumu izpildes gaitā.

Koleģiāla izpildinstitūcija ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vairāk kā puse no izpildinstitūcijas locekļiem un ja statūtos nav noteikts lielāks kvorums. Lēmumi parasti tiek pieņemti ar vienkāršu balsu vairākumu.

Sēdes protokolā obligāti ierakstāmi visi izpildvaras pieņemtie lēmumi, kā arī katra izpildinstitūcijas locekļa balsojums par to. Tam ir būtiska nozīme, jo gan biedrības izpildinstitūcija, gan arī citu tās institūciju locekļi ir kopīgi (solidāri) atbildīgi par zaudējumiem, kas nodarīti biedrībai to vainas dēļ. Biedrība ir tiesīga celt prasību pret katru no tiem piecu gadu laikā no tiesību aizskāruma dienas vai arī no dienas, kad kļuvis zināms par tiesību aizskārumu.

KĀ REĢISTRĒT BIEDRĪBU?

1. Kur iesniegt pieteikumu biedrības reģistrēšanai?

Pieteikumu biedrības reģistrēšanai jāiesniedz LR Uzņēmumu reģistrā Rīgā (<http://www.ur.gov.lv/biedribas.html>) vai kādā no Reģionālajām nodaļām Latvijā (Bauskā, Daugavpilī, Jēkabpilī, Liepājā, Rēzeknē, Saldū, Valmierā, Ventspilī) (<http://www.ur.gov.lv/kontakti.html>). Dokumentus var nosūtīt arī pa pastu.

LR Uzņēmumu reģistra Rīgas reģionālā nodaļa:

Pērses ielā 2, Rīga, LV – 1011

Informatīvais tālrunis: 67031703

Elektroniskais pasts: info@ur.gov.lv

2. Kad var iesniegt pieteikumu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā LR UR Rīgas reģionālajā nodaļā?

UR darba laikus un adreses var skatīties UR mājas lapā: www.ur.gov.lv

3. Kur saņemt pieteikuma veidlapas?

Pieteikuma veidlapas par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā un dokumentu paraugus var saņemt Uzņēmumu reģistra mājas lapā (<http://www.ur.gov.lv/biedribas.html>).

4. Kas paraksta pieteikumu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā?

Pieteikumu paraksta visi dibinātāji vai vismaz 2 dibinātāji, kas dibināšanas lēmumā ir pilnvaroti parakstīt pieteikumu.

5. Kas var iesniegt pieteikumu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā?

Pieteikumu var iesniegt dibinātājs vai jebkura cita pilnvarota persona, kurai dibinātāji to ir uzticējuši izdarīt.

6. Kādi dokumenti jāiesniedz Uzņēmumu reģistrā un kādu informāciju tajos jānorāda?

Piesakot biedrību ierakstīšanai biedrību un nodibinājumu reģistrā, Uzņēmumu reģistrā ir jāiesniedz pieteikums (veidlapa B2 -<http://www.ur.gov.lv/faili/B2.veidlapa.doc>), kam pievienojami šādi dokumenti:

1. Lēmums par biedrības dibināšanu (<http://www.ur.gov.lv/faili/B-bas%20lemuma%20paraug.doc>), kurā jānorāda:

- biedrības nosaukums;
- biedrības mērķi;
- dibinātāju fiziskās personas vārds, uzvārds un personas kods, bet juridiskai personai (tiesībspējīgai personālsabiedrībai) nosaukums, reģ.Nr. un juridiskā adrese;
- dibinātāju tiesības un pienākumi, ja dibinātāji par šo ir vienojušies;
- pilnvarojumu (ja tāds ir dots) atsevišķiem dibinātājiem parakstīt statūtus un pieteikumu biedrību un nodibinājumu reģistra iestādei;
- citas ziņas, kuras dibinātāji uzskata par nepieciešamām;
- lēmuma pieņemšanas datums un vieta.

Dibināšanas lēmumu paraksta visi dibinātāji. Dibinātāja vārdā lēmumu var parakstīt viņa pilnvarota persona, kas piedalījies lēmuma pieņemšanā. Rakstveida pilnvara pievienojama lēmumam.

2. Biedrības statūti (http://www.ur.gov.lv/faili/Biedribas_statutu_paraugs.doc), ne vairāk kā 2 eksemplāri (obligāti), kuros jānorāda:

- biedrības nosaukums;
- biedrības mērķi;
- biedrības darbības termiņš, ja dibina un noteiktu laiku;

- biedru iestāšanās un izstāšanās priekšnoteikumi;
- biedru tiesības un pienākumi;
- kārtību kādā var noteikt biedrības teritoriālo un citu struktūrvienību tiesības un pienākumus (ja tādas dibina);
- biedru sapulces sasaukšanas un lēmumu pieņemšanas kārtību;
- izpildinstitūcijas nosaukumu, skaitlisko sastāvu, nosakot izpildinstitūcijas locekļu tiesības pārstāvēt biedrību kopā vai atsevišķi;
- revīzijas institūcijas uzbūvi, ievēlēšanas kārtību, kompetenci, lēmumu pieņemšanas kārtību un pilnvaru termiņu vai zvērināta revidenta iecelšanas kārtību un pilnvaru termiņu;
- statūtos var paredzēt citus noteikumus, kas nav pretrunā ar likumu, kā piemēram:
  - kārtību kā persona var pārsūdzēt lēmumu par atteikumu uzņemt to par biedrības biedru;
  - kārtību kādā biedriem tiek noteiktas saistības;
  - gadījumus, kad biedrs tiek izslēgts no biedrības;
  - kārtību, kādā biedrs tiek izslēgts no biedrības;
  - biedru nauda;
  - u.c noteikumus.

Statūtus paraksta visi dibinātāji vai vismaz divi dibinātāji, kas dibināšanas lēmumā ir pilnvaroti parakstīt statūtus. Statūtos norāda apstiprināšanas vietu un datumu.

3. valdes locekļu sarakstu

(http://www.ur.gov.lv/faili/valdes_loceklu_saraksts.doc), norādot katra valdes locekļa vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietas adresi;

4. dokumentu, kas apliecina valsts nodevas samaksu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā (piem., bankas apliecinātu kvīti/maksājuma uzdevumu).

7. Kā noformēt dokumentus svešvalodā un ārvalstīs izsniegtus dokumentus?

Visiem Uzņēmumu reģistrā iesniedzamajiem dokumentiem svešvalodā pievieno to tulkojumu latviešu valodā, kas apliecināts atbilstoši Ministru kabineta 2000.gada 22.augusta noteikumu Nr.291 "Kārtība, kādā apliecināmi dokumentu tulkojumi valsts valodā prasībām" (<http://www.likumi.lv/doc.php?id=10127&from=off>). Ja ārvalstīs izsniegtais dokuments ir publisks, tad tulkojumam jābūt apliecinātam notariālā kārtībā.

Ārvalstīs izsniegtie dokumenti var būt divu veidu:

- publiskie dokumenti;
- privātie dokumenti.

Visi Uzņēmumu reģistrā iesniedzamie ārvalstīs izdotie publiskie dokumenti ir jālegalizē starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar 1961.gada 5.oktobra Konvencijas par ārvalstu publisko dokumentu legalizācijas prasības atcelšanu (turpmāk- Hāgas konvencija) 1.pantu par publiskiem dokumentiem atzīstami:

- dokumenti, ko izdevis varas orgāns vai amatpersona, kas saistīti ar valsts tiesām vai tribunāliem, ieskaitot tos dokumentus, ko izdevis prokurors, tiesas sekretārs vai tiesas izpildītājs;
- administratīvie akti;

- notariālie akti;
- oficiāli apliecinājumi uz dokumentiem, ko parakstījušas privātpersonas, tādi kā oficiāli apliecinājumi par dokumenta reģistrāciju, vai par faktu, ka tas pastāvējis noteiktā datumā, un oficiāli un notariāli paraksta autentiskuma apliecinājumi.

Ar legalizācijas procedūru ārvalstīs izdots publisks dokuments iegūst juridisku spēku Latvijas Republikā. Dokumenta legalizācijas neskaistros jautājumus var noskaidrot Ārlietu ministrijas Konsulārajā departamentā.

Dokumenta legalizācijas procedūra ir vienkāršota Hāgas konvencijas dalībvalstīs. Konvencijas dalībvalstī izdotam publiskam dokumentam nav jāpiemēro sarežģītā dokumenta legalizācijas procedūra, bet saskaņā ar Hāgas konvencijas 1.pantā pirmo daļu ir jāpievieno noteiktas formas apliecinājums – Apostille.

Savukārt publiskiem dokumentiem, ko ir izdevušas valstis, ar kurām Latvijas Republika ir noslēgusi tiesiskās palīdzības līgumu, nav nepieciešams nekāds īpašs noformējums vai apliecinājums, ja šo dokumentu ir izdevusi kompetenta konkrētās valsts iestāde vai amatpersona un tas ir apzīmogots ar valsts ģerboņa zīmogu.

Attiecībā uz ārvalstīs izdotiem privātiem dokumentiem piemērojami tie paši noteikumi, kas attiecas uz privātajiem dokumentiem, kas izdoti Latvijas Republikā.

8. Kā veidot biedrības nosaukumu?

- Biedrības nosaukums nedrīkst būt pretrunā ar normatīvajiem aktiem un labiem tikumiem. Nosaukumā nedrīkst ietvert militārā formējuma nosaukumu vai tādas organizācijas vai grupas nosaukumu, kura atzīta par noziedzīgu vai antikonstitucionālu, tas nedrīkst radīt pozitīvu attieksmi pret vardarbību u.tml.
- Biedrības nosaukumam skaidri un nepārprotami jāatšķiras no citiem sabiedrisko organizāciju reģistrā un biedrību un nodibinājumu reģistrā jau reģistrētiem vai reģistrācijai pieteiktiem sabiedrisko organizāciju vai to apvienību un biedrību vai nodibinājumu nosaukumiem.
- Biedrības nosaukumā lietojami vienīgi latviešu vai latīņu alfabēta burti.
- Nosaukumā nedrīkst ietvert maldinošas ziņas par biedrības darbības mērķi, darbības veidu un tiesisko formu.
- Biedrības nosaukumā nedrīkst ietvert valsts vai pašvaldību institūciju (iestāžu) nosaukumus, kā arī vārdus valsts vai pašvaldība.

9. Kāda ir valsts nodeva par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā un kur to var samaksāt?

Valsts nodeva par biedrības reģistrāciju ir **Ls 8,00** (astoņi lati).

Valsts nodeva ir jāsamaksā pirms pieteikuma iesniegšanas un to var samaksāt jebkurā bankas iestādē, norādot šādus rekvizītus:

saņēmējs - Valsts kase, reģistrācijas numurs: 90000050138,

Valsts kase, kods: TRELV21,

konts: LV84TREL1060190913200

maksājuma mērķis - valsts nodeva par biedrības reģistrāciju

Valsts nodeva nav jāmaksā:

ja biedrībā apvienoti invalīdi, bāreņi vai daudz bērnu ģimenes, ja biedrības mērķis ir bērnu un skolēnu sporta pasākumu organizēšana.

10. Cik ilgā laikā Uzņēmumu reģistrs izskatīs pieteikumu?

Pieteikums tiks izskatīts 6 darba dienu laikā.

11. Kāds var būt Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums?

Pēc pieteikuma un tam pievienoto dokumentu izskatīšanas, Uzņēmumu reģistra valsts notārs var pieņemt vienu no šādiem lēmumiem:

1. biedrību ierakstīt biedrību un nodibinājumu reģistrā (ja ir iesniegti visi likumā noteiktie dokumenti un tie atbilst likuma prasībām, dokumentos ietvertie lēmumi atbilst likuma prasībām, nav tiesisku šķēršļu biedrību ierakstīt biedrību un nodibinājumu reģistrā);
2. atlikt biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā:
  - ja nav iesniegti visi nepieciešamie dokumenti vai iesniegtie dokumenti pēc formas neatbilst likuma prasībām, bet šie trūkumi ir novēršami;
  - iesniegtajos dokumentos ietvertie lēmumi, uz kuru pamata izdarāmi ieraksti biedrību un nodibinājumu reģistrā neatbilst likuma prasībām, bet šie trūkumi ir novēršami;
  - ja izstrādājot statūtus vai izvēloties nosaukumu nav ievērotas Biedrību un nodibinājumu likuma un citu likumu prasības;
  - ja biedrību un nodibinājumu reģistrā pieteiktais nosaukums skaidri un noteikti neatšķiras no citiem sabiedrisko organizāciju reģistrā un biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrētiem vai reģistrācijai pieteiktiem sabiedrisko organizāciju un to apvienību un biedrību un nodibinājumu nosaukumiem.
3. atteikt nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā:
  - ja statūtos noteiktais mērķis ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem;
  - ja pārkāpta Biedrību un nodibinājumu likumā noteiktā nodibinājuma dibināšanas kārtība;
  - ja no iesniegtajiem dokumentiem secināms, ka pieņemtie lēmumi neatbilst likuma prasībām un šie trūkumi nav novēršami;
  - ja pēc reģistrācijas atlikšanas lēmuma nav novērsti reģistrācijas atlikšanas lēmumā norādītie trūkumi nodibinājuma statūtos vai nosaukumā;
  - ja pastāv tiesiski šķēršļi biedrības ierakstīšanai biedrību un nodibinājumu reģistrā.

12. Kā rīkoties, ja saņemts Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums par nodibinājuma ierakstīšanas biedrību un nodibinājumu reģistrā atlikšanu?

Pieteikuma iesniedzējam ir iespēja valsts notāra lēmumā norādītajā termiņā (kas nevar būt īsāks par vienu mēnesi) novērst konstatētos trūkumus un iesniegt dokumentus atkārtoti. Ja dokumenti tiek iesniegti termiņā, valsts nodeva otrreiz nav jāmaksā. Ja dokumentus iesniedz pēc noteiktā termiņa, no jauna ir jāmaksā valsts nodeva.

Ja pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka valsts notāra lēmums ir nepamatots, viņam ir tiesības apstrīdēt valsts notāra lēmumu, iesniedzot iesniegumu Uzņēmumu reģistra galvenajam valsts notāram.

KĀ DIBINĀT NODIBINĀJUMU?

Nodibinājumu dibina uz viena vai vairāku dibinātāju rakstiska lēmuma pamata (vai arī uz testamenta pamata).

Pirms pieteikuma par nodibinājuma ierakstīšanu Biedrību un nodibinājumu reģistrā (<http://www.ur.gov.lv/biedribas.html>), dibinātājiem:

- jāpieņem lēmums par nodibinājuma dibināšanu;
- jāapstiprina nodibinājuma statūti;
- kā arī jāievēl nodibinājuma valde un citas nodibinājuma statūtos paredzētās institūcijas.

Reģistrēšana

Nodibinājums iegūst juridiskās personas statusu ar tā ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā.

Lai nodibinājumu šajā reģistrā reģistrētu, nepieciešams:

- pieteikums (B2 veidlapa) (<http://www.ur.gov.lv/faili/B2.veidlapa.doc>);
- statūti (obligāti 2 eksemplāri)
(http://www.ur.gov.lv/faili/Nodibinajuma_statutu_paraugs.doc);
- lēmums par dibināšanu
(http://www.ur.gov.lv/faili/Nodibinajuma_dibinasanas_lemuma_paraugs.doc);
- katra valdes locekļa rakstiska piekrišanu būt par valdes locekli.

Nodibinājuma reģistrāciju veic LR Uzņēmumu reģistrs.

Atteikumu reģistrēt nodibinājumu var apstrīdēt Uzņēmuma reģistra galvenajam valsts notāram, savukārt valsts notāra lēmumu par atteikumu reģistrēt nodibinājumu var pārsūdzēt administratīvajā rajona tiesā.

Nepieciešamie dokumenti Uzņēmumu reģistrā jāiesniedz 14 dienu laikā no attiecīgā lēmuma pieņemšanas brīža.

Noteikumi

Nodibinājumam nosaukumā obligāti jāietver vārds "nodibinājums" vai "fonds", bet tas nedrīkst sakrist ar valsts vai pašvaldību institūciju (iestāžu) nosaukumiem, kā arī ietvert maldinošas ziņas par to, ka biedrība vai nodibinājums ir apveltīts ar publisku varu. Nodibinājuma nosaukumā lietojami vienīgi latviešu un latīņu burti.

Tā kā nodibinājuma galvenā būtība ir mantas kopuma pārvaldīšana, ir stingri noteikumi par interešu konflikta nepieļaujamību - pārvaldes institūciju locekļi, dibinātāji un to radnieki nedrīkst tikt finansēti no nodibinājuma līdzekļiem.

Nodibinājums var saņemt ziedojumus, bet ziedotāji iegūst kontroles tiesības - pārliecināties par ziedojuma izmantošanu atbilstoši mērķim un nodibinājuma darbību kopumā, kā arī iepazīties ar dokumentiem.

Statūti

Statūtos jāietver:

- nodibinājuma nosaukums;
- nodibinājuma mērķis;
- kārtība, kādā manta nododama nodibinājumam;
- nodibinājuma līdzekļu izmantošanas kārtība;
- nodibinājuma darbības termiņš (ja nodibinājums tiek dibināts uz noteiktu laiku);
- nodibinājuma mantas sadales kārtība nodibinājuma likvidācijas gadījumā;
- valdes locekļu iecelšanas un atcelšanas kārtība un viņu darbības termiņš;
- citu pārvaldes institūciju (ja tādas ir paredzētas) locekļu iecelšanas un atcelšanas kārtība un viņu darbības termiņš;
- saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijas uzbūve, ievēlēšanas kārtība, kompetence, lēmumu pieņemšanas kārtība un pilnvaru termiņi vai zvērināta revidenta iecelšanas kārtība un pilnvaru termiņi;
- statūtu grozījumu izdarīšanas kārtība.

Statūtos var paredzēt citus noteikumus, kas nav pretrunā ar likumu. Ja statūti ir pretrunā ar likumu, piemērojami likuma noteikumi.

Vadības institūcijas

Obligāta likuma prasība ir, ka katram nodibinājumam noteikti jābūt pārvaldes institūcijai - valdei, un saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijai, bet var veidot arī citas pārvaldes institūcijas.

Valde vada nodibinājumu, pārstāv to attiecībā ar citiem tiesību subjektiem, rīkojas ar mantu. Valde ir koleģiāla institūcija, kura sastāv vismaz no 3 fiziskajām personām (ja ir cita pārvaldes institūcija, kuras kompetencē ietilpst valdes darbības uzraudzība un kas sastāv vismaz no 3 personām, tad valdē var būt arī mazāk locekļu). Valde pieņem lēmumus, balsojot.

Lai valdes lēmums būtu saistošs, sēdē jāpiedalās vairāk kā pusei valdes locekļu un parasti lēmuma pieņemšanai nepieciešams vienkāršs balsu vairākums (50% + 1 balss), bet statūtos var paredzēt arī lielāku nepieciešamo balsu vairākumu.

Nodibinājumu valde pārstāv vai nu visi valdes locekļi kopīgi, vai katrs atsevišķi. Var tikt noteikts arī jauktais pārstāvības modelis - viens valdes loceklis pārstāv atsevišķi, pārējie - tikai kopīgi. Katram nodibinājumam pašam ir jāizvēlas labākais un efektīvākais pārstāvības modelis. Valde ir atbildīga par zaudējumiem, kas tās vainas dēļ nodarīti nodibinājumam. Valdes locekļi pakļaujas statūtu noteikumiem, nodibinājuma mērķiem. Valdes sēdes tiek protokolētas.

KĀ REGISTRĒT NODIBINĀJUMU?

1. Kur iesniegt pieteikumu nodibinājuma reģistrēšanai?

Pieteikumu biedrības reģistrēšanai jāiesniedz LR Uzņēmumu reģistrā Rīgā

(<http://www.ur.gov.lv/kontakti.html>) vai kādā no Reģionālajām nodaļām Latvijā (Bauskā, Daugavpilī, Jēkabpilī, Liepājā, Rēzeknē, Saldū, Valmierā, Ventspilī) (<http://www.ur.gov.lv/kontakti.html>). Dokumentus var nosūtīt arī pa pastu.

LR Uzņēmumu reģistra Rīgas reģionālā nodaļa:

Pērses ielā 2, Rīga, LV – 1011

Informatīvais tālrunis: 67031703

Elektroniskais pasts: info@ur.gov.lv

2. Kad var iesniegt pieteikumu par biedrības ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā LR UR Rīgas reģionālajā nodaļā?

UR darba laikus un adreses var skatīties UR mājas lapā: www.ur.gov.lv

3. Kur saņemt pieteikuma veidlapas?

Pieteikuma veidlapas par nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā var saņemt Uzņēmumu reģistra mājas lapā (<http://www.ur.gov.lv/biedribas.html>).

4. Kas paraksta pieteikumu par nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā?

Pieteikumu paraksta visi dibinātāji vai vismaz divi dibinātāji, kas dibināšanas lēmumā ir pilnvaroti parakstīt pieteikumu.

Dibinot testamentāro nodibinājumu, pieteikumu paraksta testamenta izpildītājs, mantinieks vai aizgādnis.

5. Kas var iesniegt pieteikumu par nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā?

Pieteikumu var iesniegt dibinātājs vai jebkura cita pilnvarota persona, kurai dibinātāji to ir uzticējuši izdarīt.

Testamentārā nodibinājuma gadījumā pieteikumu var iesniegt testamenta izpildītājs, mantinieks vai aizgādnis, vai jebkura cita pilnvarota persona, kurai testamenta izpildītājs, mantinieks vai aizgādnis to ir uzticējis izdarīt.

6. Kādi dokumenti jāiesniedz Uzņēmumu reģistrā un kādu informāciju tajos jānorāda?

Piesakot nodibinājumu ierakstīšanai biedrību un nodibinājumu reģistrā, Uzņēmumu reģistrā ir jāiesniedz pieteikums (veidlapa B2) (<http://www.ur.gov.lv/faili/B2.veidlapa.doc>), kam pievienojami šādi dokumenti:

1. Lēmums par nodibinājuma dibināšanu

(http://www.ur.gov.lv/faili/Nodibinajuma_dibinasanas_lemuma_paraugs.doc), kurā jānorāda:

- nodibinājuma nosaukums;
- nodibinājuma mērķi;
- dibinātāju fiziskās personas vārds, uzvārds un personas kods, bet juridiskai personai nosaukums, reģ.Nr. un juridiskā adrese;
- dibinātāju tiesības un pienākumi, ja dibinātāji par šo ir vienojušies;
- pilnvarojumu (ja tāds ir dots) atsevišķiem dibinātājiem parakstīt statūtus un pieteikumu

biedrību un nodibinājumu reģistra iestādei;

- citas ziņas, kuras dibinātāji uzskata par nepieciešamām;
- lēmuma pieņemšanas datums un vieta.

Dibināšanas lēmumu paraksta visi dibinātāji. Dibinātāja vārdā lēmumu var parakstīt viņa pilnvarota persona, kas piedalījies lēmuma pieņemšanā. Rakstveida pilnvara pievienojama lēmumam.

Dibinot testamentāro nodibinājumu, pievieno nevis lēmumu par dibināšanu, bet gan attiecīgi apliecināta testamenta norakstu, kā arī dokumentus, kas apliecina aizgādņa pilnvaras (*Civillikuma* 496.pants) un testamenta stāšanos likumīgā spēkā.

Ja testamentā nav ietvertas lēmumā par nodibinājuma dibināšanu nepieciešamās ziņas, nav izstrādāti dibināmā nodibinājuma statūti vai nav iecelti valdes locekļi, testamenta izpildītājs, mantinieks vai aizgādņš (*Civillikuma* 496.pants) veic attiecīgas darbības (statūtu izstrāde, valdes locekļu iecelšana).

2. Nodibinājuma statūti,

(http://www.ur.gov.lv/faili/Nodibinajuma_statutu_paraugs.doc) (ne vairāk kā 2 eksemplāri, kuros jānorāda:

- nodibinājuma nosaukums;
- nodibinājuma mērķi;
- kārtību, kādā manta nododama nodibinājumam;
- nodibinājuma līdzekļu izmantošanas kārtību;
- nodibinājuma darbības termiņš, ja dibina uz noteiktu laiku;
- nodibinājuma mantas sadales kārtību nodibinājuma likvidācijas gadījumā;
- valdes locekļu iecelšanas un atcelšanas kārtību un viņu darbības termiņu;
- citu pārvaldes institūciju (ja tādas ir paredzētas) locekļu iecelšanas un atcelšanas kārtību un viņu darbības termiņu;
- saimnieciskās un finansiālās darbības revīzijas institūcijas uzbūvi, ievēlēšanas kārtību, kompetenci, lēmumu pieņemšanas kārtību un pilnvaru termiņu vai zvērināta revidenta iecelšanas kārtību un pilnvaru termiņu;
- statūtu grozījumu izdarīšanas kārtību;
- statūtos var paredzēt citus noteikumus, kas nav pretrunā ar likumu.

Statūtus paraksta visi dibinātāji vai vismaz divi dibinātāji, kas dibināšanas lēmumā ir pilnvaroti parakstīt statūtus. Statūtos norāda to parakstīšanas vietu un datumu.

3. katra valdes locekļa rakstveida piekrišanu būt par valdes locekli, norādot valdes locekļa vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietas adresi;

4. dokumentu, kas apliecina valsts nodevas samaksu par nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā (piem., bankas kvīts/maksājuma uzdevums).

7. Kā noformēt dokumentus svešvalodā un ārvalstīs izsniegtus dokumentus?

Visiem Uzņēmumu reģistrā iesniedzamajiem dokumentiem svešvalodā pievieno to tulkojumu latviešu valodā, kas apliecināts atbilstoši Ministru kabineta 2000.gada 22.augusta noteikumu Nr.291 "Kārtība, kādā apliecināmi dokumentu tulkojumi valsts valodā" (<http://www.likumi.lv/doc.php?id=10127&from=off>) prasībām. Ja ārvalstīs izsniegtais dokuments ir

publiski, tad tulkojumam jābūt apliecinātam notariālā kārtībā.

Ārvalstīs izsniegtie dokumenti var būt divu veidu:

- publiskie dokumenti;
- privātie dokumenti.

Visi Uzņēmumu reģistrā iesniedzamie ārvalstīs izdotie publiskie dokumenti ir jālegalizē starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar 1961.gada 5.oktobra Konvencijas par ārvalstu publisko dokumentu legalizācijas prasības atcelšanu (turpmāk- Hāgas konvencija) 1.pantu par publiskiem dokumentiem atzīstami:

- dokumenti, ko izdevis varas orgāns vai amatpersona, kas saistīti ar valsts tiesām vai tribunāliem, ieskaitot tos dokumentus, ko izdevis prokurors, tiesas sekretārs vai tiesas izpildītājs;
- administratīvie akti;
- notariālie akti;
- oficiāli apliecinājumi uz dokumentiem, ko parakstījušas privātpersonas, tādi kā oficiāli apliecinājumi par dokumenta reģistrāciju, vai par faktu, ka tas pastāvējis noteiktā datumā, un oficiāli un notariāli paraksta autentiskuma apliecinājumi.

Ar legalizācijas procedūru ārvalstīs izdots publisks dokuments iegūst juridisku spēku Latvijas Republikā. Dokumenta legalizācijas neskaidros jautājumus var noskaidrot Ārlietu ministrijas Konsulārajā departamentā.

Dokumenta legalizācijas procedūra ir vienkāršota Hāgas konvencijas dalībvalstīs. Konvencijas dalībvalstī izdotam publiskam dokumentam nav jāpiemēro sarežģītā dokumenta legalizācijas procedūra, bet saskaņā ar Hāgas konvencijas .panta pirmo daļu ir jāpievieno noteiktas formas apliecinājums – Apostille.

Savukārt publiskiem dokumentiem, ko ir izdevušas valstis, ar kurām Latvijas Republika ir noslēgusi tiesiskās palīdzības līgumu, nav nepieciešams nekāds īpašs noformējums vai apliecinājums, ja šo dokumentu ir izdevusi kompetenta konkrētās valsts iestāde vai amatpersona un tas ir apzīmogots ar valsts ģerboņa zīmogu.

Attiecībā uz ārvalstīs izdotiem privātiem dokumentiem piemērojami tie paši noteikumi, kas attiecas uz privātajiem dokumentiem, kas izdoti Latvijā Republikā.9.

8. Kā veidot nodibinājuma nosaukumu?

- Nodibinājuma nosaukums nedrīkst būt pretrunā ar normatīvajiem aktiem un labiem tikumiem. Nosaukumā nedrīkst ietvert militārā formējuma nosaukumu vai tādas organizācijas vai grupas nosaukumu, kura atzīta par noziedzīgu vai antikonstitucionālu, tas nedrīkst radīt pozitīvu attieksmi pret vardarbību u.tml.
- Nodibinājuma nosaukumā jāietver vārds "nodibinājums" vai "fonds".
- Nodibinājuma nosaukumam skaidri un nepārprotami jāatšķiras no citiem sabiedrisko organizāciju reģistrā un biedrību un nodibinājumu reģistrā jau reģistrētiem vai reģistrācijai pieteiktiem sabiedrisko organizāciju vai to apvienību un biedrību vai nodibinājumu nosaukumiem.
- Nodibinājuma nosaukumā lietojami vienīgi latviešu vai latīņu alfabēta burti.
- Nosaukumā nedrīkst ietvert maldinošas ziņas par nodibinājuma darbības mērķi, darbības veidu un tiesisko formu.

- Nodibinājuma nosaukumā nedrīkst ietvert valsts vai pašvaldību institūciju (iestāžu) nosaukumus, kā arī vārdus "valsts" vai "pašvaldība".

9. Kāda ir valsts nodeva par nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā?

Valsts nodeva par nodibinājuma reģistrāciju ir **Ls 8,00** (astoņi lati).

Valsts nodeva ir jāsamaksā pirms pieteikuma iesniegšanas un to var samaksāt jebkurā bankas iestādē, norādot šādus rekvizītus:

saņēmējs - Valsts kase, reģistrācijas numurs: 90000050138,

Valsts kase, kods: TRELV21,

konts: LV84TREL1060190913200

maksājuma mērķis - valsts nodeva par nodibinājuma reģistrāciju

10. Cik ilgā laikā Uzņēmumu reģistrs izskatīs pieteikumu?

Pieteikums tiks izskatīts 6 darba dienu laikā.

11. Kāds var būt Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums?

Pēc pieteikuma un tam pievienoto dokumentu izskatīšanas, Uzņēmumu reģistra valsts notārs var pieņemt vienu no šādiem lēmumiem:

1. nodibinājumu ierakstīt biedrību un nodibinājumu reģistrā (ja ir iesniegti visi likumā noteiktie dokumenti un tie atbilst likuma prasībām, dokumentos ietvertie lēmumi atbilst likuma prasībām, nav tiesisku šķēršļu nodibinājumu ierakstīt biedrību un nodibinājumu reģistrā);
2. atlikt nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā:
  - ja nav iesniegti visi nepieciešamie dokumenti vai iesniegtie dokumenti pēc formas neatbilst likuma prasībām, bet šie trūkumi ir novēršami;
  - iesniegtajos dokumentos ietvertie lēmumi, uz kuru pamata izdarāmi ieraksti biedrību un nodibinājumu reģistrā neatbilst likuma prasībām, bet šie trūkumi ir novēršami;
  - ja izstrādājot statūtus vai izvēloties nosaukumu nav ievērotas Biedrību un nodibinājumu likuma un citu likumu prasības;
  - ja biedrību un nodibinājumu reģistrā pieteiktais nosaukums skaidri un noteikti neatšķiras no citiem sabiedrisko organizāciju reģistrā un biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrētiem vai reģistrācijai pieteiktiem sabiedrisko organizāciju un to apvienību un biedrību un nodibinājumu nosaukumiem.
3. atteikt nodibinājuma ierakstīšanu biedrību un nodibinājumu reģistrā:
  - ja statūtos noteiktais mērķis ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem;
  - ja pārkāpta Biedrību un nodibinājumu likumā noteiktā nodibinājuma dibināšanas kārtība;
  - ja no iesniegtajiem dokumentiem secināms, ka pieņemtie lēmumi neatbilst likuma prasībām un šie trūkumi nav novēršami;
  - ja pēc reģistrācijas atlikšanas lēmuma nav novērsti reģistrācijas atlikšanas lēmumā norādītie trūkumi nodibinājuma statūtos vai nosaukumā;
  - ja pastāv tiesiski šķēršļi biedrības ierakstīšanai biedrību un nodibinājumu reģistrā.

12. Kā rīkoties, ja saņemts Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums par nodibinājuma ierakstīšanas biedrību un nodibinājumu reģistrā atlikšanu?

Pieteikuma iesniedzējam ir iespēja valsts notāra lēmumā norādītajā termiņā (kas nevar būt īsāks par vienu mēnesi) novērst konstatētos trūkumus un iesniegt dokumentus atkārtoti. Ja dokumenti tiek iesniegti termiņā, valsts nodeva otrreiz nav jāmaksā. Ja dokumentus iesniedz pēc noteiktā termiņa, no jauna ir jāmaksā valsts nodeva.

Ja pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka valsts notāra lēmums ir nepamatots, viņam ir tiesības apstrīdēt valsts notāra lēmumu, iesniedzot iesniegumu Uzņēmumu reģistra galvenajam valsts notāram.

13. Kā rīkoties, ja saņemts Uzņēmumu reģistra valsts notāra lēmums par atteikšanos nodibinājumu ierakstīt biedrību un nodibinājumu reģistrā?

Pieteikuma iesniedzējiem ir iespēja pieņemt attiecīgo lēmumu atbilstoši likuma prasībām (ja tas ir iespējams) un iesniegt pieteikumu kopā ar nepieciešamajiem dokumentiem atkārtoti. Šādā gadījumā no jauna jāmaksā valsts nodeva par reģistrāciju.

Ja pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka valsts notāra lēmums ir nepamatots, viņam ir tiesības apstrīdēt valsts notāra lēmumu, iesniedzot iesniegumu Uzņēmumu reģistra galvenajam valsts notāram.